

Latgale kā nozīmīgs ES tranzīta un loģistikas centrs – pašreizējā situācija un nākotnes plāni

Georgs Lansmanis
satiksmes ministra padomnieks

Daugavpils, 2007.gada 10.aprīlis

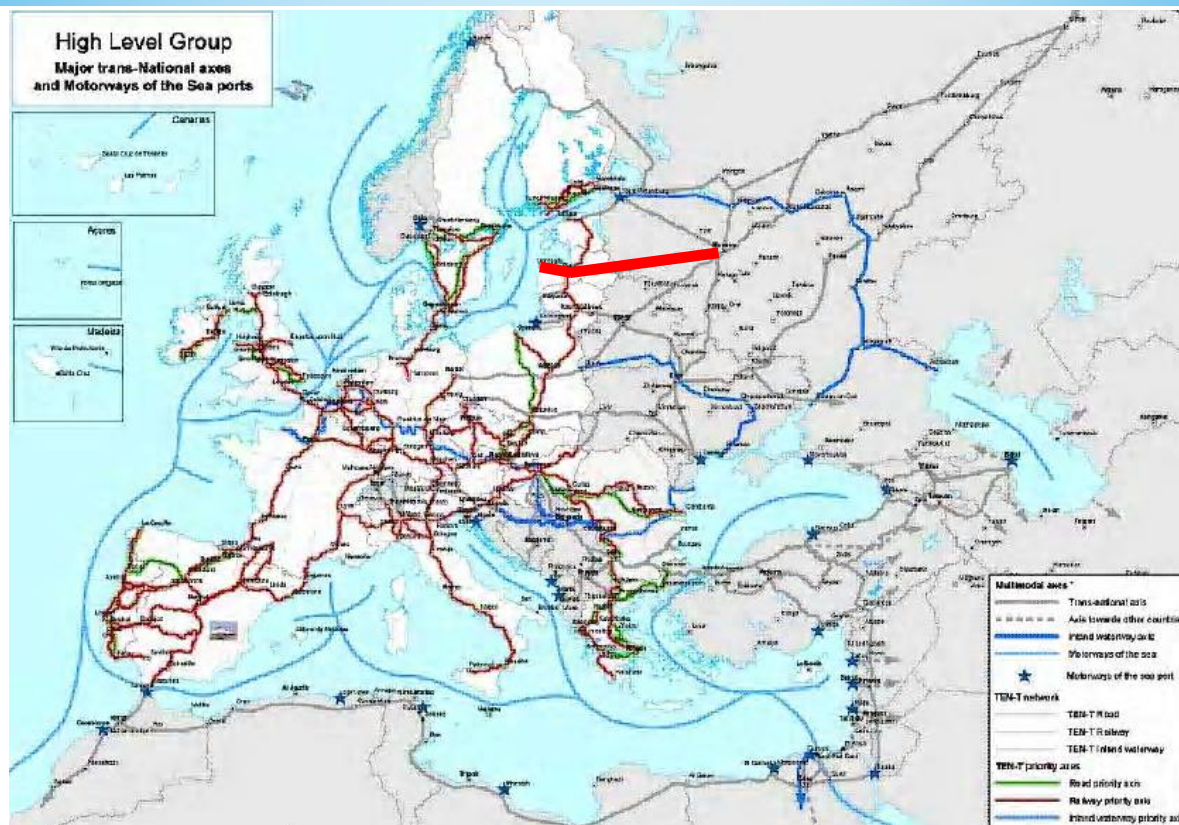

“Valsts tranzīta politikas galvenais uzdevums ir nodrošināt iespēju radīt tranzīta kravām pievienoto vērtību un līdz ar to veicināt attiecīgo reģionu dinamisku attīstību”

**A.Šlesers,
LR satiksmes ministrs**

Latvija pasaules kartē

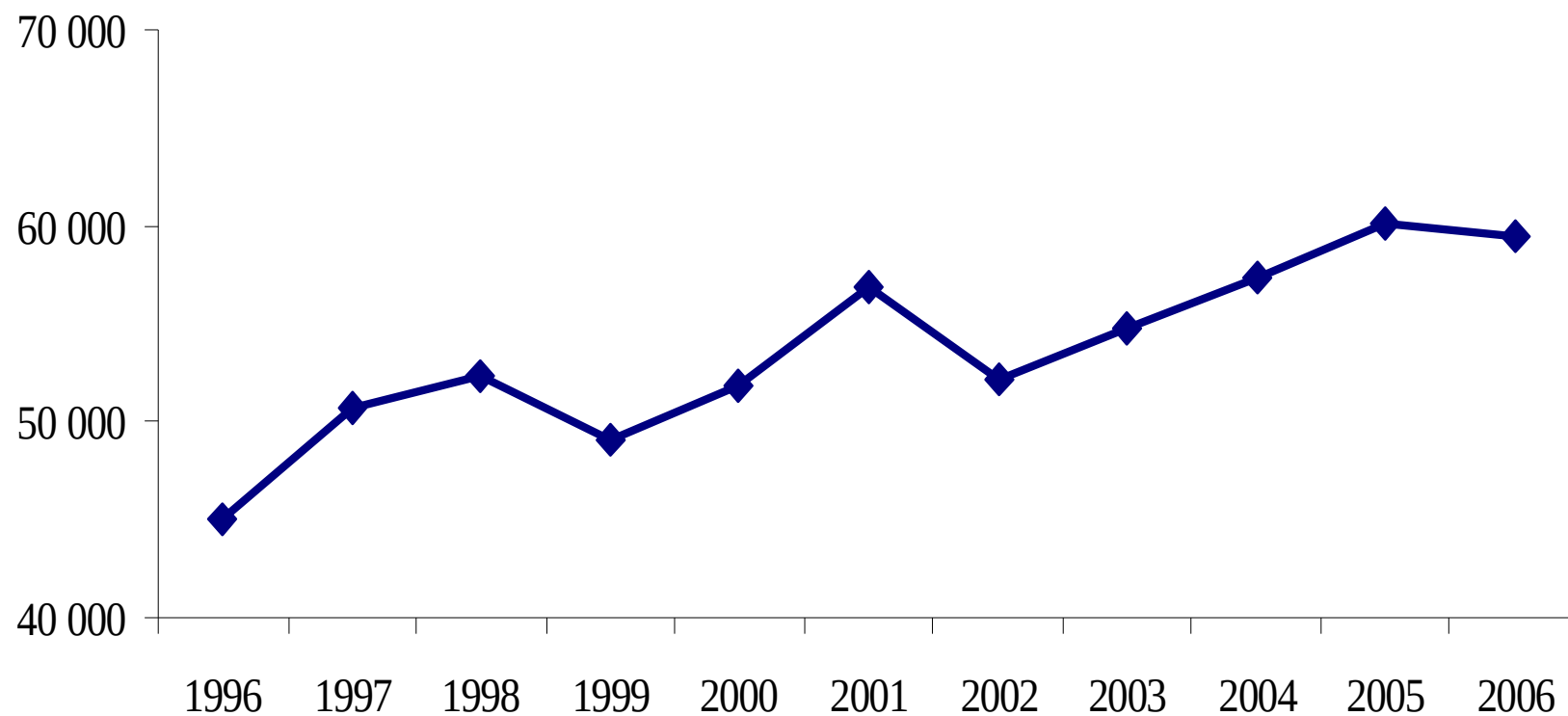

Šī karte ir pielikums pēdējam transporta politikas dokumentam "Transporta tīkli mieram un attīstībai". Pagarināt galvenās Transeiropas transporta asis starp ES un Krieviju (un tālāk uz Tālajiem Austrumiem – Āziju) – vienīgais, īsākais ceļš uz/no Krieviju iet caur Latviju!

Raksturīgāko kravu veidu salīdzinājums Latvijas ostās 2005.-2006.gadā

Kravu veidi	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Beramkravas	5 412,5	7 004,1	8 368,8	9 226,0	9 382,2	13 008,0	15 193,1	19 073,0	23 592,5	27 579,7	26 024,4
ķīmiskās beramkravas	4 022,1	5 185,3	5 680,4	6 283,2	6 557,4	6 448,6	6 431,9	6 816,5	5 967,3	6 503,8	5 105,1
ogles	147,7	11,0	0,0	26,1	468,1	2 775,7	3 938,2	6 987,9	13 387,8	15 343,1	14 609,3
koksnes šķelda	...	165,0	263,4	344,3	595,6	853,2	1 236,0	1 801,7	2 057,7	2 102,3	2 037,1
Lejamkravas	30 180,3	31 153,7	29 638,5	28 363,0	30 759,8	33 732,9	26 783,7	24 563,0	23 068,1	22 236,4	23 895,8
jēlnafta	14 549,2	14 574,6	14 549,2	13 050,7	13 630,9	14 985,7	7 565,7	3 578,8	2 396,2	446,5	2 149,9
naftas produkti	13 886,7	14 934,4	13 735,1	13 694,5	15 967,0	17 679,5	18 459,5	19 356,6	19 251,4	20 325,9	20 738,0
Ģenerālkraavas	9 441,5	12 531,9	14 284,2	11 437,2	11 701,4	10 173,6	10 178,1	11 118,6	10 739,7	10 225,8	9 576,4
konteineri	1 439,5	1 404,1	1 278,3	929,9	910,7	1 063,4	1 316,4	1 386,4	1 492,9	1 657,2	1 833,1
skaits TEU	142 566	136 127	135 571	90 372	88 692	103 353	125 626	137 334	155 222	172 681	198 876
Roll on/Roll of	529,3	593,7	706,1	560,1	572,3	753,8	1 058,8	1 719,2	1 533,0	1 689,4	2 100,3
skaits	35 825	44 330	53 046	38 291	32 195	38 939	51 962	83 167	88 770	99 661	122 518
koksne	2 645,3	4 285,2	5 527,2	5 179,7	6 100,4	6 130,2	6 250,8	6 491,8	6 381,7	5 694,6	4 610,2
tūkst. m³	3 303,5	5 431,7	7 014,5	7 074,9	7 410,8	7 673,8	7 719,0	7 815,9	7 693,7	6 810,9	5 348,5
melnie metāli un to izstrādājumi	3 596,7	4 718,8	5 601,1	3 719,5	3 191,6	1 454,5	939,9	790,9	869,9	771,2	724,7
Kravas kopā	45 034,3	50 689,7	52 291,5	49 026,2	51 843,4	56 914,5	52 154,8	54 754,6	57 400,3	60 041,9	59 496,6

Latvijas ostu kravu apgrozījums 1996-2006 (tūkst.t)

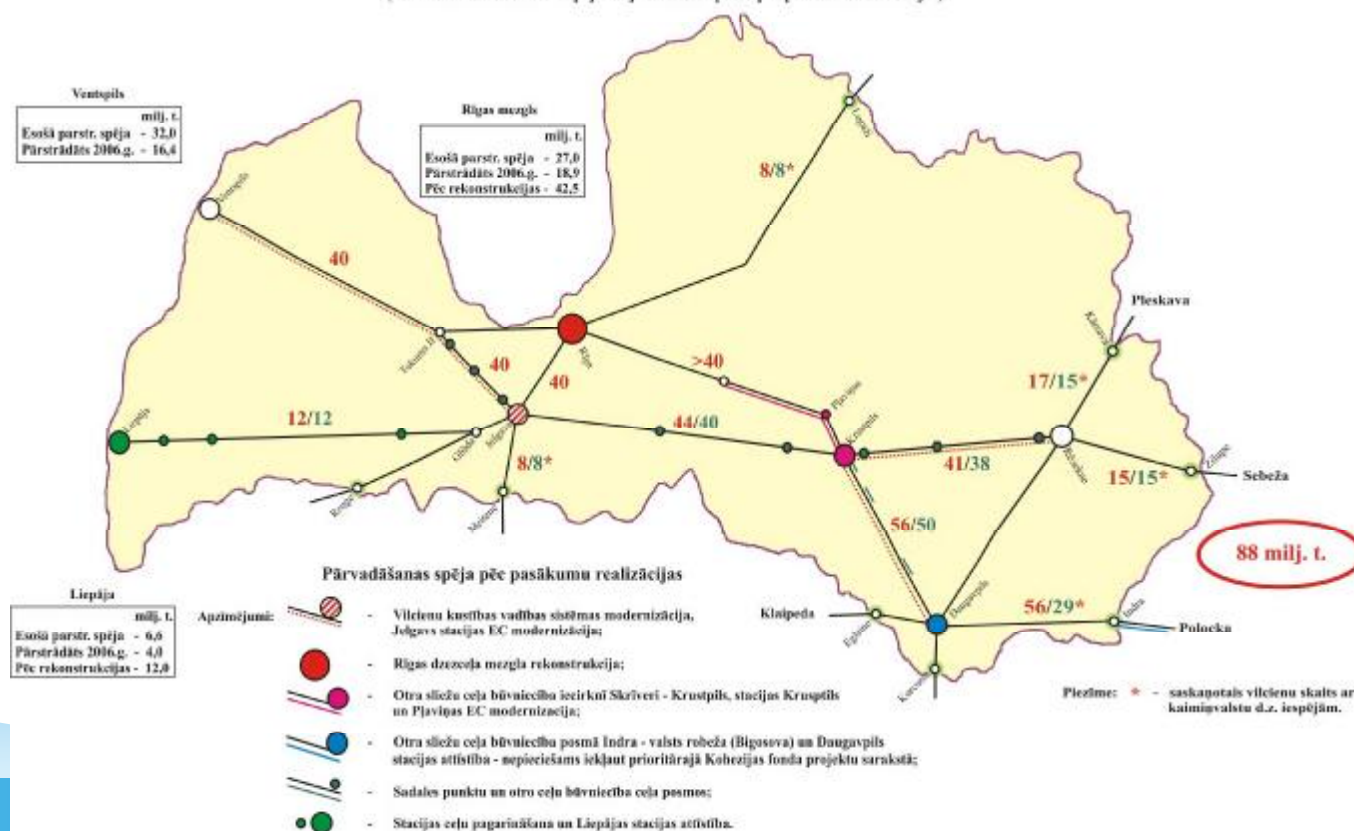
Latgales reģiona tranzīta ģeogrāfiskā stāvokļa priekšrocības

- o atrašanās pie ES austrumu robežas – robeža kā savienjošs un ekonomisko sadarbību stimulējošs faktors
- o starptautisko automaģistrāļu tīkls
 - Ventspils – Rīga- Maskava
 - Varšava – St.Pēterburga
- o starptautiskās dzelzceļa līnijas
 - Ventspils – Rēzekne- Maskava
 - Rīga – Rēzekne- Maskava
- o nozīmīgu transporta un industriālo centru atrašanās reģionā
 - Daugavpils
 - Rēzeknes Speciālā Ekonomiskā zona
 - Jēkabpils loģistikas centrs
- o mentāli – kultūrvēsturiskais faktors
- o pašvaldību ieinteresētība reģiona attīstībā
- o strauji pieaugošais kravu apjoms no ES uz Krieviju un no Ķīnas uz ES
- o nākotnē nepietiekamās Latvijas ostu platības kravu uzglabāšanā un komplektācijā
- o nedroša Baltkrievijas tranzīta politika un Baltkrievijas attiecības ar Krieviju

Latgales reģiona tranzītģeogrāfiskā stāvokļa trūkumi

- o Slikts autoceļu stāvoklis
Rīgas- Maskavas šoseja
Daugavpils – Rēzeknes ceļš
Ludzas – Terehovas ceļš
- o Nepietiekamās dzelzceļa jaudas

Galveno dzelzceļa mezglu un dzelzceļa tranzītkoridora
Austrumi - Rietumi attīstība (2007-2013.g.g.)
(Pārvadāšanas/caurlaides spēja milj. t./vīlienu pāros pēc pasākumu realizācijas)

Latgales reģiona tranzītģeogrāfiskā stāvokļa trūkumi

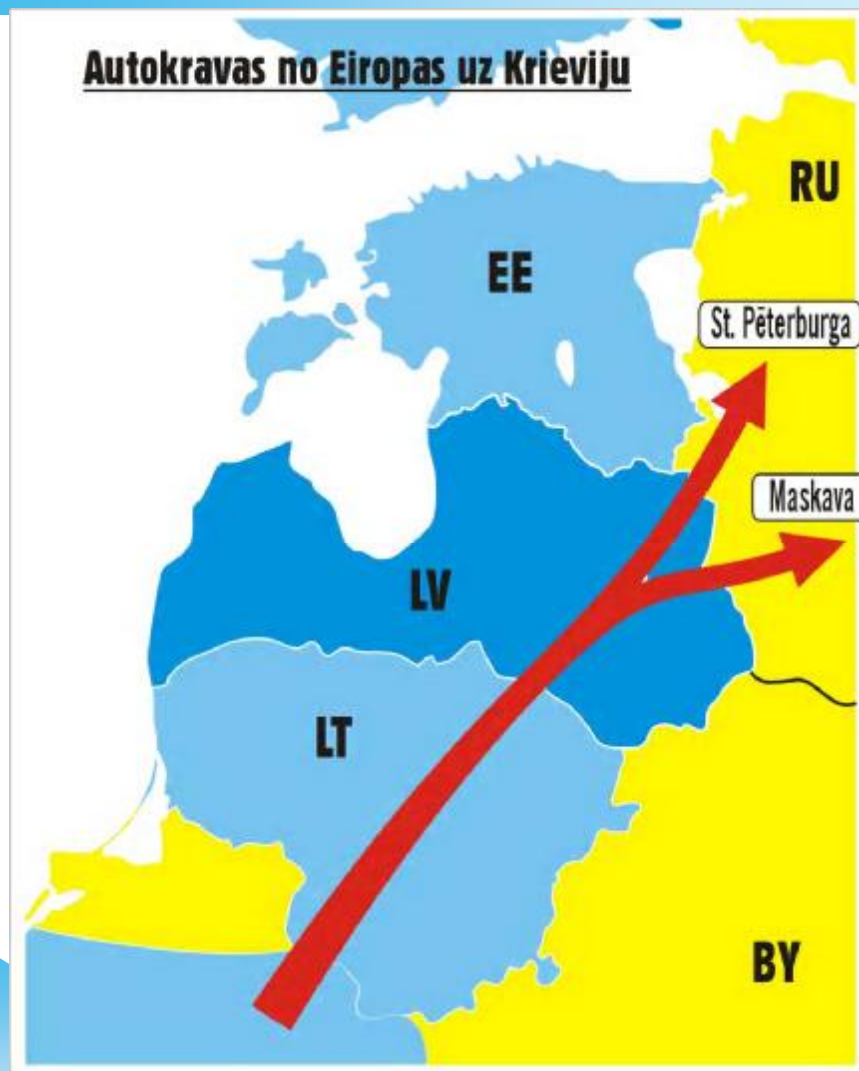
- o nepietiekamās robežšķērsošanas jaudas
- o neattīstīta pierobežas infrastruktūra (gan Latvijas, gan Krievijas pusē)
- o vienotas valsts tranzīta politikas trūkums
- o valsts investīciju un pašvaldību līdzekļu trūkums tranzīta infrastruktūras izveidošanai
- o ne īpaši labvēlīgās (līdz šim) Latvijas / Krievijas starpvalstu attiecības
- o Krievijas valdības prioritātes vispirms attīstīt savas ostas (St.Pēterburga, Primorska, Ustjluga)
- o būtisks konkurences palielinājums

Somijas virziens

Klaipēdas osta un Kauņas dzelzceļa termināls

Ukrainas ostu attīstība

Kādas kravas ir vajadzīgas Latgalei ?

Autokravas no Eiropas uz Krieviju

+

parāda Latviju kā drošu tranzīta ceļu ES

-

- rada rindas uz robežas
- piesārņo apkārtējo vidi
- bojā ceļu stāvokli
- rada sociālo spriedzi
- nerada nekādu pievienoto vērtību
- salīdzinoši neliela Latvijas autopārvadātāju līdzdalība

Kādas kravas ir vajadzīgas Latgalei ?

Autokravas un dzelzceļa kravas (konteineros) no Eiropas uz Krieviju caur Latvijas ostām

+

- tiek izmantotas Latvijas ostas, noliktavas un dzelzceļš
- kravu pirmapstrāde notiek Latvijā, radot papildus ienākumus valsts budžetā
- parāda Latviju kā drošu tranzīta ceļu ES
- dzelzceļa kravas nerada rindas uz robežas un nepiesārņo vidi
- vairumā auto kravas pārvadā Latvijas autopārvadātāji

-

- rada rindas uz robežas
- autokravas piesārņo apkārtējo vidi un bojā ceļu stāvakli
- praktiski nedod nekādus ienākumus Latgales reģionam
- kravas iet galvenokārt vienā virzienā

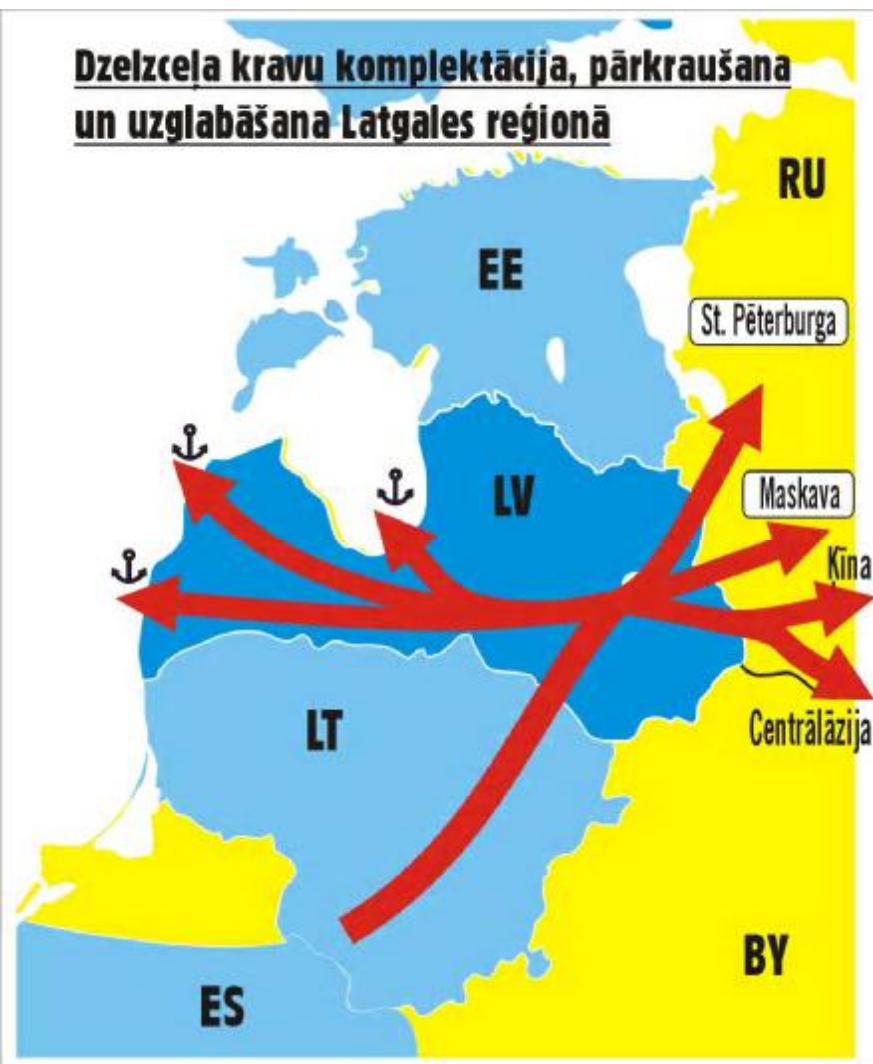
TRANSIT
LATVIA

Autokravas un dzelzceļa kravas no Eiropas uz Krieviju caur Latvijas ostām

Kādas kravas ir vajadzīgas Latgalei ?

Dzelzceļa kravu komplektācija, pārkraušana un uzglabāšana Latgales reģionā

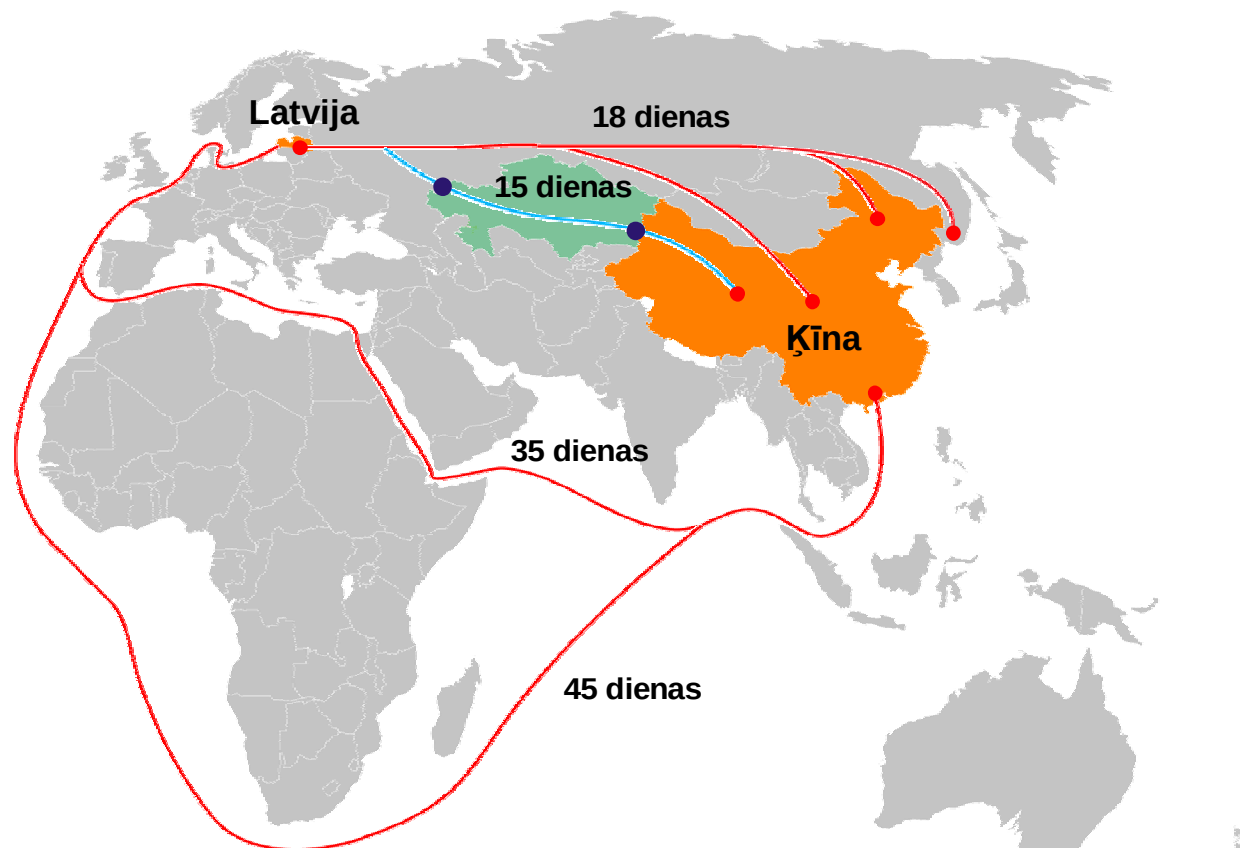
TRANSIT
LATVIA

Dzelzceļa kravu komplektācija, pārkraušana un uzglabāšana Latgales reģionā

+

- kravu komplektācija no dzelzceļa uz dzelzceļu un automašīnām notiek Latgales loģistikas centros
- pievienotā vērtība par kravu pirmapstrādi paliek Latgalē
- loģistikas centri nodrošina ar darbu lielu skaitu vietējo iedzīvotāju
- Latgale veidojas par nozīmīgu ES industriālo un loģistikas centru
- ap loģistikas centriem parasti veidojas nozīmīgas industriālas zonas
- ir iespējams piesaistīt nozīmīgus ES strukturālo fondu līdzekļus
- būtiski samazina rindas uz robežām

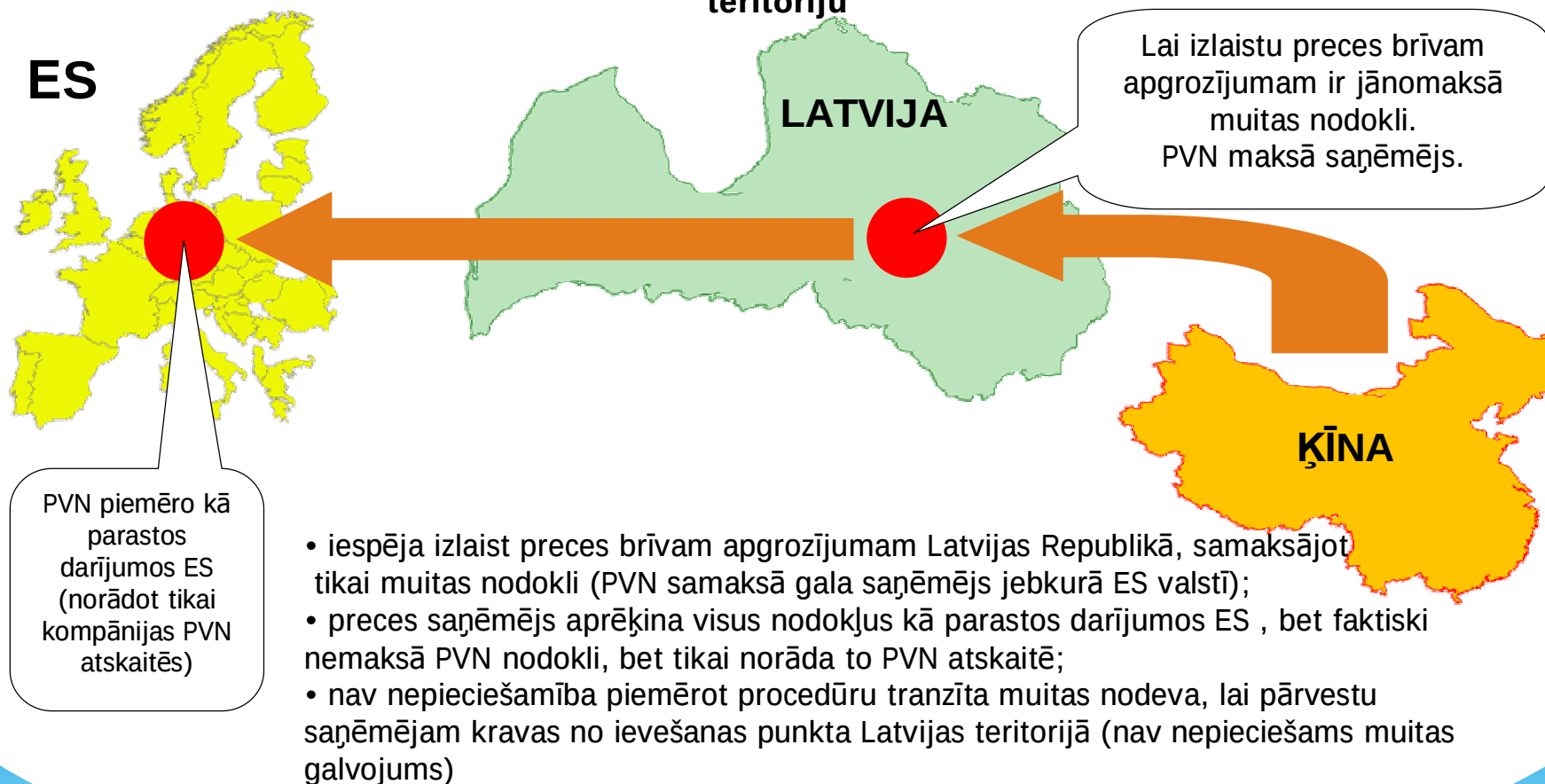
Pozitīvie priekšnoteikumi Rietumķīnas kravu tranzītam caur Latviju (Latgalei)

- Īsākais kravu ceļš līdz ES
- praktiski vienāds attālums no R-Ķīnas līdz Ķīnas ostām (5200km) vai Latvijas ostām (5600km)
- neattīstītais Ķīnas dzelzceļš nenodrošina nepieciešamo kravu apjomu
- Ķīna investē daudz līdzekļus R-Ķīnas attīstībai
- uz Ķīnas/Kazahstānas robežas strauji attīstās industriālie parki
- Latvijas komercsabiedrībām ir laba sadarbība ar Kazahstānas uzņēmējiem

Preču imports uz ES caur Latviju

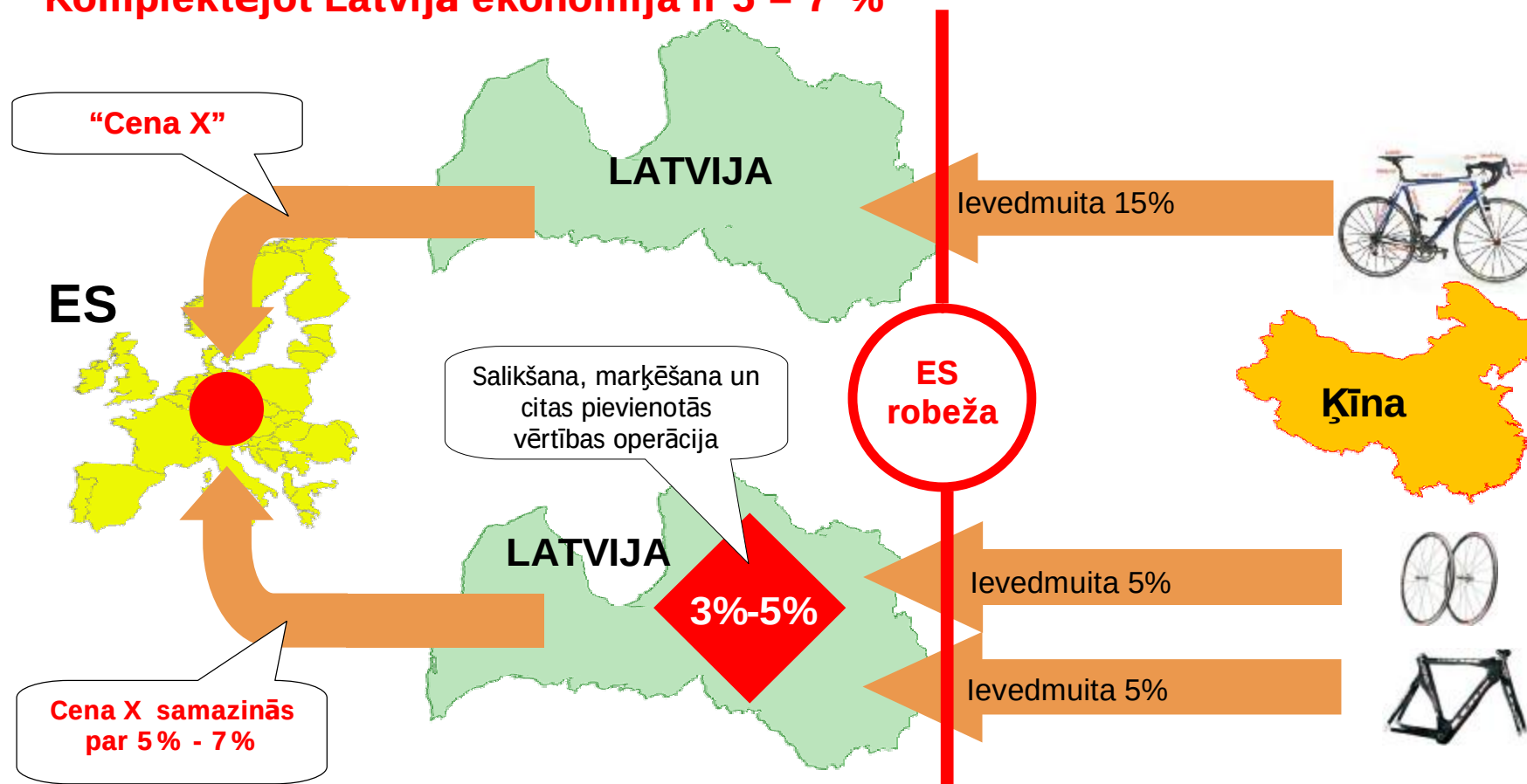
Pievilcīgākas nodokļu likmes importa precēm no trešajām valstīm uz ES caur Latvijas teritoriju

Šis variants iespējams saskaņā ar ES regulu EC № 2913/92 un № 2454/93, kā arī likumu "Par PVN" (pants 33).

Pievienotās vērtības operācijas

Komplektējot Latvijā ekonomija ir 5 – 7 %

Šis ir vienkāršs piemērs kā jebkurš importētājs var ietaupīt 5-7% no preces kopējās vērtības, ja viņa loģistikas centrs vai Eiropas distribūcijas noliktava atrodas Latvijā.

Kas jāizdara, lai Latgale kļūtu par nozīmīgu tranzīta reģionu ES

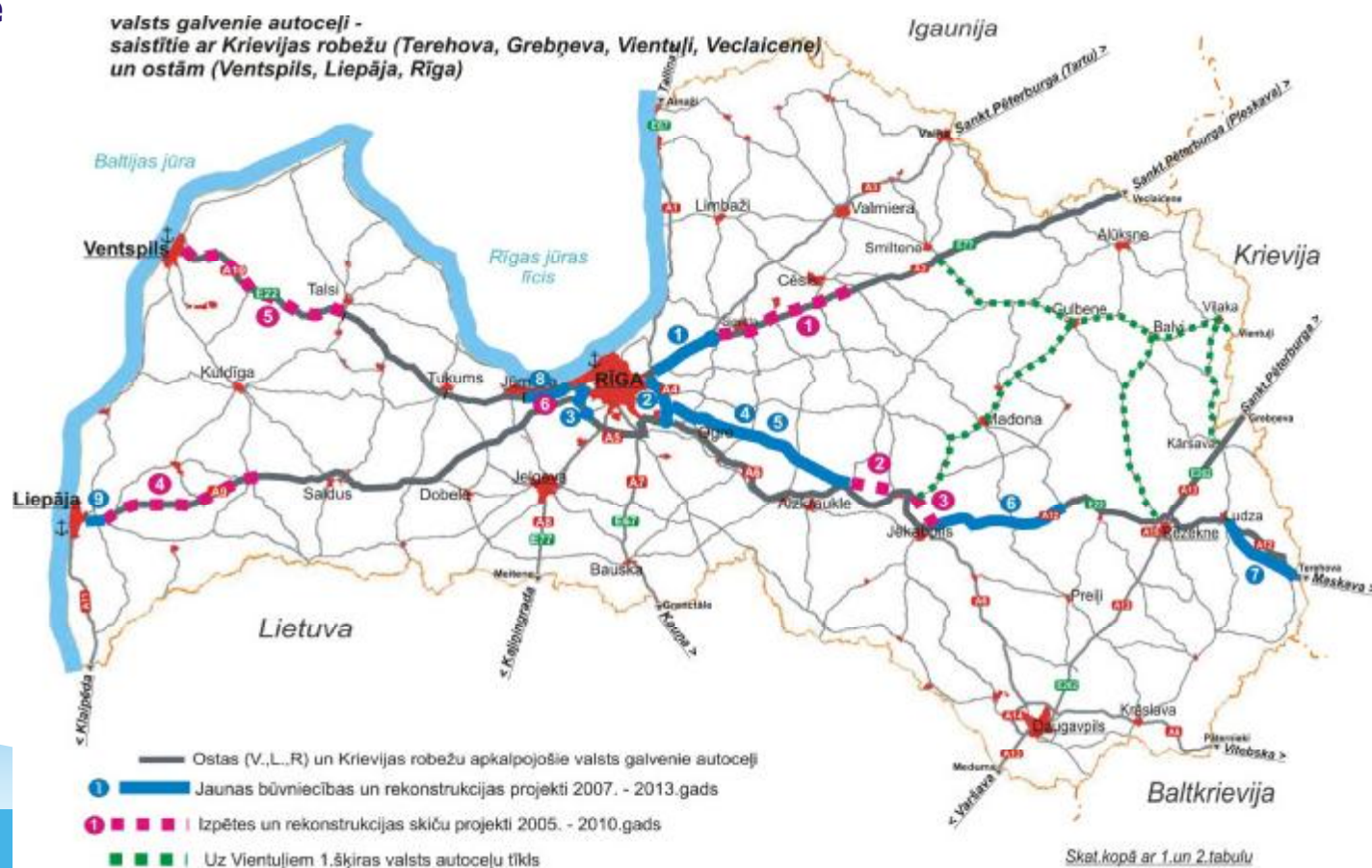
1. Īstermiņa pasākumi spriedzes samazināšanai uz Latvijas / Krievijas robežas

- o Latvijas MKP modernizācijas projektu īstenošana
- o kravas automašīnu stāvlaukumu ierīkošana pie robežas (Terehova 500 a / m, Grebņeva 350 a / m)
- o ceļa Ludza – Terehova rekonstrukcijas uzsākšana
- o vienošanās ar Krievijas muitu par Vientuļu MKP atvēršanu (150 a / m)
- o vienošanās ar Krievijas muitu par ciešāku sadarbību muitas kravu apstrādē

Kas jāizdara, lai Latgale kļūtu par nozīmīgu tranzīta reģionu ES

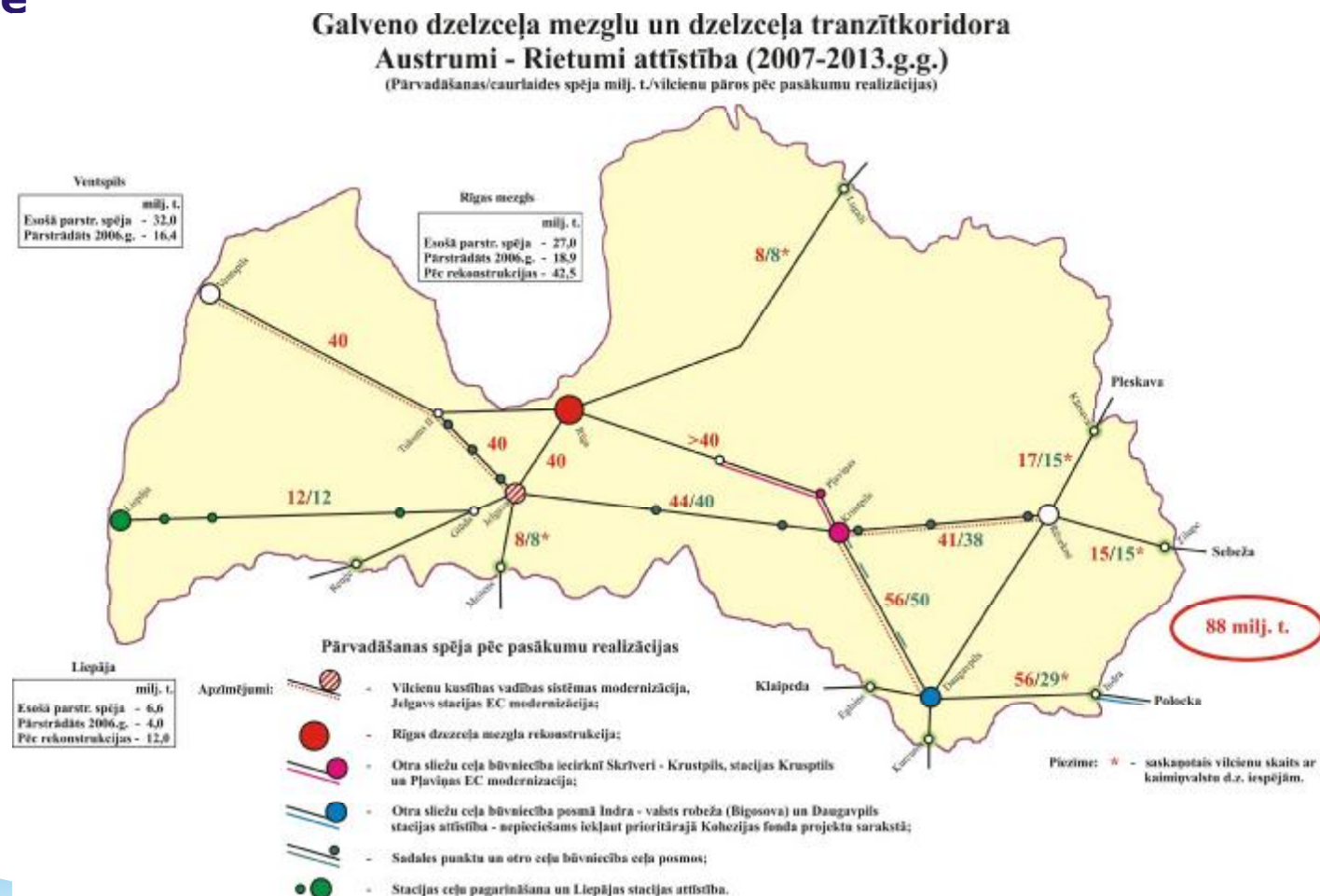
2. Ilgtermiņa pasākumi Latgales tranzīta reģiona attīstībai

- o jauna, moderna Opuļu / Mokuļu MKP atvēršana uz Latvijas / Krievijas robežas ar ES finansiālo līdzdalību
- o plaša autoceļu rekonstrukcijas un modernizācijas programma Latgalē

Kas jāizdara, lai Latgale kļūtu par nozīmīgu tranzīta reģionu ES

- o turpmākā dzelzceļa modernizācija un jaudu palielināšana Latgalē

Kas jāizdara, lai Latgale kļūtu par nozīmīgu tranzīta reģionu ES

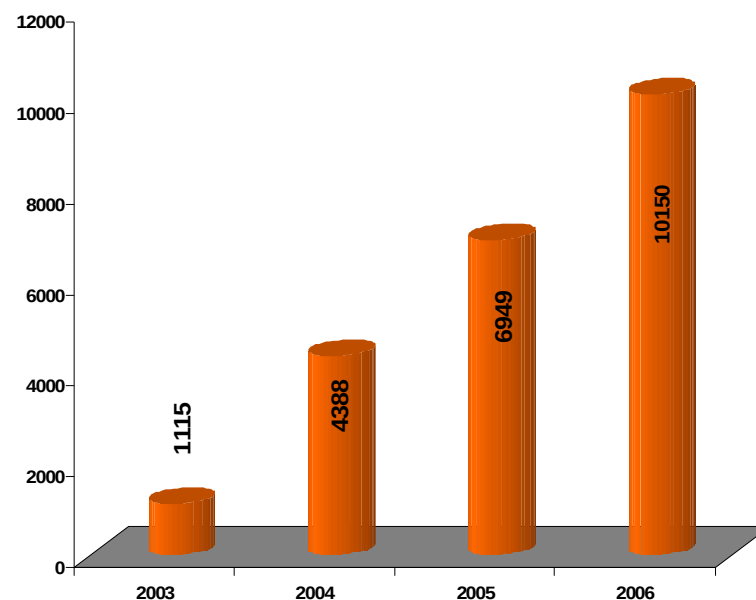
- o automaģistrāles Ventspils-Rīga-Maskava posma Rīga – Koknese izbūve
- o ES strukturālo fondu izmantošanas iespējas paredzēšana loģistikas centru izveidē
- o VPP iespēju plaša pielietošana loģistikas centru izveidē Latgalē
- o plašas valsts programmas apstiprināšana un realizācija Ķīnas kravu piesaistei

Baltika-Tranzīts

Regulārais konteineru vilciens veic konteineru pārvadājumus jau četras, piecas reizes nedēļā starp Baltijas ostām un centrālo Āziju (Kazahstānu, Uzbekistānu, Kirgizstānu, Turkmenistānu)

Kravu apjomi pieaug katru gadu (tūkst.TEU)

Nākošais etaps – pagarināt šo līniju un savienot ar Ķīnu. Ķīnas, Latvijas un Kazahstānas valdība un uzņēmēji strādā pie konkrētā maršruta izstrādes.

Paldies par uzmanību!

www.sam.gov.lv
www.transport.lv